

Klaasi-
muuseum
tervitab lk 2

Tali on vägev,
aga sai järsku
otsa ... lk 3

Noortekeskuse
hoone renoveerimine
on lõpusirgel lk 3

Käärvakandi Kaja

NR 3 (156) APRILL 2010

Tervislikud toorsalatid südamepäeval. Lapsed ja hobused.

Virgutusliikumine. 3x Tiia Hansar

Ilmataat armastab meie südamepäeva ... ja inimesed ka

18. aprillil teostus taas traditsiooniline SÜDAMEPÄEV. Kuigi ilmataat lubas sel päeval üsna kuri olla, oli ilm siiski sobiv, et inimesed saaksid kokku tulla ja koos tervisesõbralikes tegemistes osaleda.

Osavõtjate arv 153 räägib iseenda eest – oli taas tore päev! Ei kirjutagi päevast pikemalt, sest kes kohal olid, teavad niigi. Keda ei olnud, ehk ka sel päeval tehtu väga ei huvita.

Tahan siinkohal tunnustada neid, tänu kellele see päev taas nii edukalt korda läks.

• Järvakandi Gümnaasium – ruumide ja territooriumi kasutamise võimaldamine • Kadrin Karro ja Tervisetuba – osade loosiuhindade sponsor • Lilja Varblane – toorsalatite valmistamine • Lilian Masing – Org ja tema 4 hobust ja abilised – lastele võimaluse andmine olla koos suure südamega loomadega • Perearstikeskus – tervisenäitajate mõõtmine •

Päevakeskus – käimiskeppide laenutamine • Sõbra Pood – liikumistrenažööride laenutamine • Meelistegevus MTÜ – vigursõidu organiseerimine ja läbiviimine • Õpilased – kontrollpunktides olemine • Perek. Kuum – batuudi laenutamine • Rapla kauplus Livis Sport ja Peeter Tarvis – spordiriie laenutamine demonstratsiooniks • Ülemiste keskuse kauplus EDC by Esprit ja Kaisa Hansar – vabaajariie laenutamine de-

monstratsiooniks • Miss Raplamaa 2010 kandidaadid ja Jane Rudnevs – vabaaja – ja spordiriie demonstratsioon • Eter Diasamidze – Miagi – virgutusliigutamise läbiviija

Tänud teile! Usun, et korraldatud päev on teile kõigile parim tänu. Südamepäeval osalejad – tänud teilegi! Ilma teieta poleks ju seda päeva!

Ilusat tervislikku igat järgmist päeva soovides, valla tervisekomisjoni nimel

Tiia Hansar

Tegus tervisenädal lasteaias

15.–19. märtsini viidi lasteaias Pesamuna läbi tervisenädal. Kuigi tervislike eluviiside rõhutamine ja tervislik toitumine on lasteaia iga päev hinnas, koondati tervisenädalasse eriti suures mahus tervisealaste teadmiste õppimine, kinnistamine ning harjutamine.

Et kordamine on tarkuse ema, siis esmaspäeval alustati ja reedel lõpetati juurikajutuste ning tervislike tegevuste edendamiseks. Ka lasteaiapäevad mõeldud sel nädalal pisut teistmoodi kui tavaliselt. Nimelt käisid lapsed iga päev mõnes teises rühmas terviseemalisi mängimängimisi, uusi teadmisi omandamas või juba

õpitud tarkusi kordamas. Kuna külas on teadagi väga tore käia, siis oli naaberrühmas kõik palju huvitavam! Kindlasti maitses paremini nii porgand, õun või kapsas ning mängitud mängud olid huvitavad ja meelde jäävad! Lisaks paranes nii laste omavaheline koostöö, värvide tundmine ja peenmotoorika.

Tervisenädal lõppes ühise mängupeoga, kus pearõhk oli liikumisel. Tervisliku toitumise kõrval on ju samavõrd tähtis kõikvõimalik liikumine (tantsimine, võimlemine jne) ning naer ja hea ning rõõmus meeleolu! Ehkki puu-, juur- ja aedviljad kuulusid iga päev laste menüüsse, kadus peo

Tervist edendamas.

Heivi Kipper

lõppedes pakutud terviseamps (porgand, kaalikas ja kapsas) taldrikut nagu saisi! Usun, et võisime vabalt pretendeerida omalaadsele rekordile, kus võidumehed

on need, kes söövad taldriku võimalikult kähku tühjaks. Lisaks tühjale taldrikule saime tervist kuhjaga pealegi!

Heivi Kipper
Lasteaia juhataja

Helises viimane koolikell

20. aprillil helises Järvakandi Gümnaasiumi abiturientidele viimane koolikell, saates lõpuklassi eksamisessioonile.

Pidulikult aktusel saatsid lõpetajaid heade soovidega teele I klass, abiturientide mantlipärijad XI klassist ja ülejäänud koolipere. Ja üht-teist oli öelda ka lõpetajatel. Olid väga sisukad ja vaimukad etteasted, milles mõnigi tabav tõetera nii õpetajate kui abiturientide kohta – huumorisoon on meie koolis endiselt olemas.

Ilmselt jäi nii päevakangelastel, õpetajatel kui kaasõpilastel hinges pisut ka kripeldama, sest kaksteist aastat on muutunud kooli ja koolipere südamelähedaseks, aga kalli sõbraga on ju kurb hüvasti jätta.

Kogu koolipere nimel lõpetajatele „head pörumist“ soovides

Annika Allikson
kooli huvijuht

Ettevõtjad olid ümarlauas

16. märtsil toimus vallavalitsuse eestvõttel vallaametnike ja Järvakandis tegutsevate ettevõtjate, ettevõtete ning MTÜ-de esindajate kohtumine. Kutsututest oli kohale tulnud ~1/4.

Ümarlauas kõne all olnud teemade ringi mahtusid ettepanekud vallaga koostöö parandamiseks, ettevõtlusega seonduvad probleemid, nn eurorahade taotlemise võimalused jms.

Vallavanem Mart Järviku sõnul oli ümarlaua põhilisteks eesmärkideks vahetada infot ja parandada vallavõimude ja ettevõtjate vahelist koostööd.

Suveööd on pimedad

Seoses maksutulude vähenemisega otsustas vallavalitsus, et Järvakandis on tänavavalgustus välja lülitatud 5. aprillist kuni 27. augustini. Valgustatuse jäävad vaid turvakamarete tegevuskohad.

Maksutulude laekumine on vähenenud kogu maakonnas, kõige suurem langus Raplamaa valdade hulgas oli kahe esimese kuu kokkuvõttes 26%, Järvakandi vallal oli vähenemine 14%. Vallavanem Mart Järviku sõnul ei soovitud vähendada vallavalitsuse ja allasutuste niigi kärbitud eelarveid. Tänavavalgustuse väljalülitamine suhteliselt valgete ööde ajal on üks vähem valutumaid kulude kokkuvõtte võimalusi. Kas sellest aga ka eelarveaasta lõikes piisab, ei ole veel selge. Kui tulude laekumine ei parane, siis kaalutakse ka teisi kokkuhoiuvõimalusi.

JK

Valmis valla terviseprofiil

Valmis on saanud Järvakandi valla terviseprofiil ja tegevuskava 2010.–2015. aastani.

Terviseprofiili koostamise eesmärgiks oli põhiliste terviseenduse muutusvajaduste ja arengusuundade väljaselgitamine ning nende põhjal realiseerimisplaani väljatöötamine. Arengusuundade määratlemisel lähtuti kahest tasandist: hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs ning probleemid ja vajadused. Nende vahele jääb muutusvajadus ehk tegevused, mida on vaja teha, et jõuda soovitud olukorrani. Arendussuundade ja muutusvajaduste põhjal on koostatud tegevuskava, kus on täpselt määratletud tegevused, mida ning millisel perioodil on vaja sooritada.

Profiiliga on võimalik tutvuda Järvakandi Vallavalitsuses, Järvakandi raamatukogus ja Järvakandi valla kodulehel: <http://www.jarvakandi.ee>.

Katrin Kuum
terviseprofiili koostamise komisjoni esimees

VOLIKOGU

Volikogu kinnitas eelarve

Volikogu pidas oma järjekordsed korralised istungid 30. märtsil ja 28. aprillil.

Märtsiistungi üheks keskseks päevakorrapunktiks oli Järvakandi valla 2010.a eelarve II lugemine ja kinnitamine.

Pärast raamatupidaja Helje Nahkuri vastavasisulist ettekannet ja sellele järgnenud arutelu otsustas volikogu valla 2010. aasta eelarve mahus 24 925 068 krooni kinnitada.

Valla planeeringute ülevaatamine

Majandusnõunik Ene Nüganen andis ülevaate 22. märtsil toimunud volikogu alatise haldus- ja arengukomisjoni istungil aset leidnud valla planeeringute teemalisest arutelust. Kõne all olid 1) Uue tänava lõunapoolse külje, Kooli tn ja Tallinna mnt vahelise ala, 2) Tallinna mnt 8 b ja 3) Nurtu jõe ning Lokuta tee vahelise ala detailplaneeringud. Lähtudes komisjoni ettepanekuist, otsustas volikogu lõpetada kahe viimase nimetatud detailplaneeringute koostamise ning Uue tänava lõunapoolse külje, Kooli tn ja Tallinna mnt vahelise ala detailplaneeringu vastuvõtmine.

Revisjonikomisjoni valimine

Volikogu valis alatise revisjonikomisjon järgmises koosseisus: Katrin Anto (esimees), Kristo Rajasaare (aseesimees), Kalju Turro.

Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel

Seoses sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadusega ja kohustusega alates 1. aprillist 2010.a riikliku toimetulekutoetuse kandmisega STAR-programmi ning Sotsiaalministeeriumi ettepanekuga kohalikes omavalitsustes eluruumide piirmäärade ühtsustamiseks, võttis volikogu vastu piirmäärasid reguleeriva määruse, mida saab rakendada STARis eluasemekulude arvestamiseks toimetulekutoetuse määramisel.

Maa taotlemine munitsipaalomandisse

Volikogu otsustas taotleda sihtotstarbega tootmismaana munitsipaalomandisse Energia tn 1a asuva Järvakandi vallale kuuluva jäätmekokkukandepunkti maa-ala; samuti sihtotstarbega sotsiaalmaa (alaliigiga üldkasutatav maa) Eidadpere tee ääres.

Valla terviseprofili kinnitamine

Terviseprofili tutvustanud Katrin Kuum märkis, et selle eesmärgiks oli põhiliste tervisedenduse muutusvajaduste ja arengusuundade väljaselgitamine ning nende põhjal realsatsiooniplaani koostamine. Volikogu otsustas terviseprofili kinnitada.

Valla 2009. aasta majandusaasta aruande kinnitamine

Kuulanud ära finantsnõunik Kadri Alliksaare selgitused, otsustas volikogu aruande kinnitada.

JK

Eelarvest

Läinud aasta eelarve kogumaht oli 39,6 miljonit krooni, sellest 12,5 miljonit krooni moodustasid Euroopa tõukefondidest taotletud vahendid: Järvakandi Kultuurihalli renoveerimiseks 7,3 ja Järvakandi Avatud Noortekeskuse renoveerimiseks 5,2 miljonit krooni. Noortekeskuse renoveerimise vahenditest kulutati eelmisel aastal 1,1 miljonit, ülejäänud 4,1 miljonit krooni investeeritakse noortekeskusesse käesoleval aastal.

Nagu näha tuleneb kahe aasta eelarvete põhierinevus taotletud eurovahendite hulga suurusel. Ka käesoleval aastal on võimalik taotleda Euroopa struktuurfondide vahendeid, sest valla laenukoormus on 28% puhastatud eelarvest (lubatud kuni 60%). Kui avaneb võimalus taotleda vahendeid Järvakandi Hooldekodu renoveerimiseks või ühisveevärgi lõplikuks renoveerimiseks, siis seda me kindlasti ka teeme. Sellisel juhul võib eelarve maht oluliselt muutuda, kasvada isegi suuremaks kui läinud aastal.

Lisaks eurovahendite väiksemale hulgale toimus käesoleva aasta eelarve mahu vähenemine ka maksutulude kahanemise arvelt. Eelarve kulude osas avaldub see eelkõige tegevuskulude vähenemises. Vallavalitsuse ja tema allasutuste tegevus- ja palgakulud on vähenenud kokku üle miljoni krooni.

Olukord maksutulude laekumisel ei ole hetkel hea. Majanduskriisi tagajärjed olid aasta esimestel kuudel selgelt tuntuavad, seega ei ole välistatud täiendava negatiivse lisaelarve vastuvõtmine teise poolaasta alguses. Optimistina loodan siiski, et olukord paraneb. Siinsete ettevõtjatega rääkides on tunda majanduse elavnemise märke ja peagi peaksid need muudatusena olema märgatavad ka maksutulude laekumisel.

Mart Järvik
vallavanem

Klaasimuuseum tervitab... (vt ka JK1/2010 ja 2/2010)

Selles lehenumbris lõpeb ülevaade muuseumi tegemistest möödunud aastal. Alljärgnevalt jätkan juttu meie näitustest ja püsiekspositsioonidest.

Aasta alguseks panime uue väljapanekuna üles teemaatilise näituse sarjast „Rariteetsed klaasesemed II“ kogujamehe Tõnu Lauki kollektsoonist. Tegemist on jätkuprojektiga eelmise aasta näitusele. Siinkohal peab märkima, et see oli sel aastal esimene muuseumi näitus, millise kulutuste katmiseks ei eraldatud tõukefondidest sentigi raha.

Teises toas uuendasime enne hooaja algust osaliselt püsiekspositsiooni. Oma koha on saanud Kombinaat „Järvakandi Tehased“ atraktiivne voolumõõtjate testimise tööpink. Selle transpordil abistas meid Järvakandi Kommunaal OÜ. Sellesse muuseumituppa soovisime lisaks ruumi teha ka käeliseks tegevuseks ja koha vahetatavate eksponaatide tarbeks, milliseid saaks ka õppekavadesse lülitada. Kuid kuna külastushooaeg oli selleks hetkeks juba alanud, siis ruumi lõplik kujundamine jäi pooleli. Ja olulisem oli alustada järgnevat tegevust: juulis oli meil algselt planeeritud Järvakandi oma juubelinäituse avamine. Taotlus jäi tõukefondide poolt suures mahus rahuldamatuna ja toetussumma eraldati ainult klaasvitriinide ostuks (20000.-). Jäik rahastamisskeem ei lubanud neid ka vähem soetada ja teisi tegevusi rahastada. Oli selge et näituse korraldamine lükkub teadmatusse. Alles kolmanda taotlusega saime näituse tegelikuks teostamiseks lisaks veel 14000 krooni. Kokku vaid pool sellest, mida esialgselt taotlusega soovisime.

Jõudis kätte sügis ja külastushooaeg oli lõppemas. Ja kahe näituse korraldamine oli riiklike fondide kokku kuivamise tõttu küsimärgi alla sattunud. Kuid pole halba ilma heata: avanes võimalus näitus korralikult ette

valmistada. Seda enam, et just suvine ja sügisene tulemuuseumisse osutus sisult väga huvipakkuvaks. Just see, mida meie juubelinäitusele kajastada! Üheks maiuspalaks osutusid Andrus Pajumäe poolt annetatud klaasnegatiivid, millised kirjeldavad meile vabariigi-aegse klaasivabriku seguosa-konna tööd. Klaasemetete (purgid, pudelid, kausid jms) tegelik kogumine juubelinäituse tarbeks algas süstemaatilise juba varem - käesoleva sajandi seitsmendal aastal, kui nende soetamine võimalikuks osutus. Seetõttu on nüüd külastajal võimalik saada laiem ülevaade sellest, et millist tüüptoodangut Järvakandis enne akna-klaasi tootmisele üleminekut valmistati (1879-1890(5)). Kui eelmisel aastatel paigutasime suure osa näituse toetustest infomaterjalide trükkimise tarbeks, siis nüüd toostame trüki ise ja panustame rohkem stendide ja esemete väljapanekule, et näituse baasil oleks võimalik kooliõpilastele õppeprogrammi luua. Külastajale on vajalik vaheldus ja uudsus. Ja kui varasemate näituste puhul kasutasime teematundva külalispetsialisti abi, kellel Maks Roosma materjalid omaenda riulilt võtta, siis juubelinäituse alusbaas tuleb meil endil luua – käia arhiivides, inimeste kodudes jne. Saadud materjalid koguda, selekteerida ja lõpuks näituseks vormida. Hilinenud rahastamise tulemusena saigi see kõik sisult positiivne tegevus võimalikuks ning muuseumi teadmised kodukandi tehase ajaloost (s.h. klaasitehnoloogia) on täienenud olulisel määral. Lisaks peab märkima, et muuseumidel üldisemalt on ka vahendaja roll, kus erakates olevad esemed/teadmised saavad ka laiemale publikule eksponeeritud ehk tutvumiseks välja pandud (näiteks Roosma materjalid, Lauki erinevad kogud jne).

Paralleelselt näituse koostamisega tegime taotluse meile värskest annetatud klaasnegatiivide ja teiste vanade filmide digiteerimiseks. Soov rahuldati, eraldati 3500 krooni ja nii oli võimalik need äsja saadud materjalid jooksvalt näituse hulka lülitada. Näitus ongi 2010. aasta algusest avatud sellises mahus, nagu rahastamine seda ette nägi – üle oma varju ei hüppa. Välja on pandud üle 70 foto koos selgitustega, lisaks esemelised materjalid, mida kaitsevad võimaliku õnnetu juhuse eest toetuse abil soetatud vitriinid. Kuid plaanid ja ootused on alati suuremad. Aasta lõpul sai uuesti käidud Eesti Filmiarhiivis ja lisaks varem väljaostetud materjalidele tuleb nüüd veebruaris omakorda veel ühe projektitaotluse abil suurem lisa. Planeeritud on näituse mahu suurendamine ja hiljem näitusekataloogi väljaandmine. 2010. ja 2011. aasta on pühendatud Järvakandi klaasitööstuse ajaloo uurimisele ja eksponeerimisele.

Allan Kima
Järvakandi Klaasimuuseumi juhataja

Järvakandi planeeringute ülevaatamine

Planeerimiseseaduse § 29 kohaselt tuleb omavalitsusel kuue kuu jooksul peale kohalike omavalitsuste korralisi valimisi üle vaadata kehtivad üldplaneeringud. Järvakandi Vallavolikogu alatine haldus- ja arengukomisjon selgitas koostöös Järvakandi Vallavalitsuse ametnikega nii üld- kui detailplaneeringute ajakohasust ning planeeringute koostamise käigus ette tulnud vaegkohti. Komisjoni ettepanekute järgi teostusid järgnevad dokumendid:

Järvakandi Vallavolikogu 30. märtsi 2010 otsusega nr 6 tunnistas kehtetuks

Järvakandi Vallavolikogu 27.08.2008.a otsuse nr 24 „Detailplaneeringu vastuvõtmine“ (Uue tn lõunapoolsel küljel Kooli tn ja Tallinna mnt vahelise ala detailplaneering) ja otsusega nr 5 lõpetati detailplaneeringute koostamised Tallinna mnt 8b krundile ja lähialale ning Nurtu jõe, Tallinna mnt ja Lokuta tee vahelisele alale.

Järvakandi Vallavalitsus 24. märtsi 2010. a korraldusega nr 33 tunnistas kehtetuks detailplaneeringu algatamise Järvakandi alevi tootmisalal maakasutuse määramiseks, ehitustingimuste seadmiseks ja teh-

novõrkudega varustatuse lahendamiseks. Kehtima jäävad järgmised planeeringud:

1. Valla üldplaneering (kehtestatud volikogu 4,11, 2009. a otsusega nr 29)
2. Eidadpere tee ja 1. Mai tänava vahelise ala detailplaneering (kehtestatud volikogu 17.06.2009. a otsusega nr 14)
3. Kaupluse ja Oja tänava vahelise ala ning Nõlva tn läänepiirkonna ühepe-reclamute kvartalite detailplaneerimine (kehtestatud volikogu 27.06.1996. a määrusega nr 7).

Ene Nüganen

„MINU KLAAS“

Taas on õhus tunda lillelõhna ja laotus linnulaulu täis, taas jõuab kätte aeg kui tehakse kokkuvõtteid pika käsitõlvalte meisterdamistest ning nikerdamistest. Kunstitalv koolides ja huviringides hakkab lõppema ja on aeg valida välja parimad tööd hooaja klaasitöödest ja esitada need kunstikonkursile „Minu Klaas 2010“. Seekordne kunstikonkurs on järjekorras viies. Neljal varasemal aastal on konkursil osalenud kokku üle viiesaja töö, välja on antud palju auhindu, diplomeid ja tänukirju. Paljud lapsed on saanud võimaluse võrrelda oma oskusi teiste omadega. See võimalus on kõigil huvilistel ka nüüd. Ka sel aastal ootame noorte kunstnike klaasitööd ja joonistusi konkursil osalema.

Et aga käesolev aasta on kuulutatud LUGEMISAASAKS, otsustasime korraldustoimkonnaga lisada konkursile kirjandusliku väljakutse. Kõik noored kirjan-dussõbrad, esitage meile oma klaasiteemaline muinasjutt, lühijutt, luuletus, essee, novell vms. Kirjutis ei tohiks olla pikem kui 5000 tähemärki.

Iga õpilane võib konkursile esitada ühe töö, soovi korral kolmes kategoorias (klaasised, pildid ja kirjanduslik töö). Täpsema konkursijuhendi leiata internetist valla kodulehelt.

Rita Merekiivi
projektijuht

Korista praht

Käes on kevad ja lume alt on välja sulanud talvist prahti. Tublid alevielanikud on juba teinud heakorratõid ja enda valduses olevad maa-alad korrastanud, kuid paraku võib siin-seal märgata räämas aialappe, millel viltu vajunud või lagunenuid suvemajad ning kasvuhooned.

Vastatavalt „Järvakandi valla heakorraeskirjale“ on aga maa-alade kasutajad või omanikud kohustatud neid hooldama (s.h. koristama prahi, likvideerima lagunenuid ehitised, niitma jms). Endiselt kehtib ka „Koerte ja kasside pidamise eeskiri“, mille kohaselt nimetatud lemmikloomade omanikud peavad nendega avalikus kohas viibides tagama nende üle järelevalve, vältides nende lahtipääsemist. Loomulikult tuleb oma lemmikloomade järelt koristada nende väljaheidet. Samuti ei peaks nendega jalutama mänguväljakutel ning haljasaladel.

Nende eeskirjade rikkujaid on õigus halduskorras karistada, näiteks trahvida.

Siinkohal tuletan ka meelde, et turuplats ja sealset müügiletid ei ole lõhku-miseks ega kohaks, kus noored võiksid tubakasaadusi või alkoholi tarvitada.

Vladimir Doktorov
munitsipaalpolitseinik

Tali oli vägev, aga sai järsku otsa ...

Kolm kuud kestnud lumerohke suusatalv sai sama järsku otsa, kui oli detsembris alanud. Koomilisel kombel oli selle talve ainus suusatamistakistav tegur lumi. Nali naljaks, aga tuli teist kogu aeg juurde ja "buraan" jäi selle massi ees kergeks. Aga suusatada sai kõvasti ja medaleid koguti tublisti.

2. märtsil peeti talve viimased koolinoorte suusavõistlused – selgitati parimad paaris- teatesuusatamises. Läks hästi ja medaleid jagus meilegi.

Klassis DT olid võidukalt paaris Liina Edvand ja Agneta Kardaš, sama vanusegrupi poiste arvestuses saavutati koguni kaksikvõit: I koht Martin Voog ja Rainer Varblane ning II koht Kaspar Rasmus Eelmaa ja Karl Kivilo. BT arvestuses tulid meistriteks Anett Kaldas ja Liisa Valdas, sama vanusegrupi poisid (Egert Tomingas ja Rait Tamm) olid kolmandad.

3. märtsil võistlesid noored kergejõustiklased Rapla uues Sadolini spordihooones ja selgitasid paremad TV-10 olümp

piastarti II etapil. Kavas olid tükkesprindid, kaugushüpe (PN), kuulitõuge (TV). Olude sunnil jäi ära vanemate poiste teivashüpe, mis on meile viimastel aastatel edukas olnud. Viimase tõestuseks hüppas Kerdo Tomius vabariiklikul etapil isiklikuks rekordiks 2.50 ja oli meie noortest parimana 17. Rapla etapil oli edukas Kaspar Rasmus Eelmaa, kes saavutas II koha NP 60mtj ja oli võidukas kaugushüppes (4.20). Tõkkejooksus oli meie noortel puudu ka õnnest, nimelt saavutasid Laura Torri, Mari Lutšihhin ja Martin Voog oma vanuseklassides neljandad kohad, lisaks veel Marko Jakimenko 5. koht.

17. aprillil toimus TV-10 olümpiastarti raames teine vabariiklik teibapäev, kus noortele oli võistlussituatsioonid näpunäiteid jagamas Erki Nool. Tundub, et sellest oli ka kasu. Nimelt saavutas nooremate poiste hulgas II koha Kaspar Rasmus Eelmaa ja tulemus 2.70 on järjekordne meie kooli kuni 12 aastaste

Olümpiaavõitja Erki Nool tublide teibapoistega (vasakult esimese) Kaspar Rasmus Eelmaa.

Margus Sepp
poiste rekord. Kaspar Rasmuse hüpete kohta oli tunnustavaid sõnu ka olümpiaavõitjal ja need ei olnud pelgalt viisakusavaldused. Väga hästi hüppas ka Martin Voog, kes suure varuga ületas 2.20 (järgmisel kõrgusel ei klappinud aga samm enam kuidagi) ja saavutas kokkuvõttes 5. koha. Nooremate tüdrukute hulgas hüppas Mari Lutšihhin tubli isikliku rekordi (1.90) ja sai 6. koha.

Maakonna MV korvpallis on Järvakandi Kalev meeskond saanud teise ringi alguseks kolm võitu ja asutakse viiendal kohal. Turniiri lõpuni jääb viis voo.

22. aprill ei ole veel jüripäev, kuid just sel õhtul Järvakandis seda tähistati. Üritus viidi taas läbi kultuurihalli juures ja sees. Traditsioonilisele avamisele järgnes pea sama traditsiooniline tõrviku teatejooks. Rada erines

küll veidi tavalisest, kuid see pole oluline. Oluline on see, et stardis oli 12 klassikomplekti ja nemad selgitasid isekeskis vanusegruppide parimad: III kl (I-IV), VIII kl (V-VIII) ja X kl (IX-XII). Kõige meeldivam oli aga vabaklassi (rada läbitakse vabalt valitud tempos, aega arvestamata) aktiivsus. Kultuurihall, Jooga, Järvakandi Kärutajad, Õpetajad, Rea, lisaks veel TIBI ja individuaalluukujad, kokku pea 50 liikumishuvilist. Kui sellele numbrile liidame 80 võistkonnajooksjat = 130. POLE PAHA! Küll oli stardi-finišipaigas palju neidki, kellele see pooleteistkilomeetrine koostöö oleks igati jõukohane olnud - ehk järgmine kord.

Rahvaspordile järgnes siseruumides sama rahvasportlik rahvatantsuprogramm. Käru Kärutajad keerutasid vahvaid tantsupoognaid ja paljud saalisviibijadki said „jala valgeks“. Kõige lõpuks peeti maha ühine teejoomine ja kringlit jagus kõigile osalejatele. Hea oli ka see, et taevast jäi alla tulemata palju

lubatud „eiteamisasi“ ja ilma kirumine jäi poolikuks (ega kõige soojem olnud).

Siinkohal tahan tänada meie päästekomandot ja abipolitseinikke, kes aitasid liiklust korraldada, ja kultuurihalli koostöö ning kultuuriosast eest.

Mai toob endaga palju tähtsaid koolinoorte spordiüritusi: www.raplamsl.ee.

Traditsiooniline HEIDETE PÄEV toimub sel aastal 8. mail, sest „TEEME ÄRA“ on tähtis asi ja eriti, kui tegemist terviseraja tervendamiseks.

15. mail peetakse samal terviserajal maakonna mägi-rattasõidu etapp, mis on põnev vaadata ja annab võimaluse ka ise kaasa lüüa. Sama ürituse raames toimuvad ka Järvakandi rattaralli lastesõidud. Kellel mägi-rattasarja vastu suurem huvi, saab infot www.komo.ee.

Aiatöö on küll tõsine terviseport, kuid minge ikka mõnikord metsa ka, et muud asjad „metsa“ ei läheks. Sportlikku kevadet kõigile.

Margus Sepp

Tagasipilk eelmisele, 2009. aastale

Ja jälle on aeg vaadata tagasi lõppenud aastale Järvakandi Aleviraamatukogu Neljapäevaklubi tegevuses. Pealegi tähistasime paari aasta eest oma klubi 10. aastapäeva. Kui mõni alevi elanik meie tegemistest suurt midagi ei tea, siis on sellest küll kahju. Me pole istunud niisama, käed rüpes, ega kuulanud üksteise mõttemõlgutusi.

Kuulame üksteist küll, aga enamasti ikka külalisi – tarku inimesi, keda oleme kutsunud meie silmaringi laiendamiseks. See ongi elu aegne õppimine! Me tuleme kokku igal kuul ja iga kord on arutamiseks erinev teema. Selles kirjutises tutvustame neist mõnda huvipakkuvat.

Igal aastal on meid külalistanud Tallinna Ülikooli õppejõud Maria Tilk, kes on tuntud teadjamehe Gunnar Aarma tütar. Eelmisel aastal kõneles ta meile teemal „Maailma naised ja armastus“. Kutsusime loengut kuulama ka teisi alevi elanikke. Oleks võinud neid isegi rohkem olla, eriti koolist. Teema oli igati inforohke ja huvipakkuv, eriti muidugi noortele. Ka lektori isiksus ja esitus on alati lummas. Sellepärast ootame suure huviga tema järjekordset külalast.

Kuulasime ka reisimuljeid. Klubi liige Gitta Vaino jagas oma vaimustust Hispaaniast, ehk täpsemalt Andalusiast ja selle maalilisest linnadest, nagu Sevilla, Ronda ja Granada. Gibraltar, sealne loodus ja ahvide koloonia olid eriti eksootilised. Siis võttis jutujärje üle Katrin Anto. Tema reis viis meid

Egiptusesse ja Iisraeli. Tal oli kaasas palju huvitavaid suveniire. Pildid, sallid, isegi erilisel disainitud vesipiip, mis muidugi jäi meie poolt proovimata. Erilisel võlul Egiptus ja supluselamus Surnumeris. Reisimine on ülipõnev ja meie klubi on reisimuljete tänuil kuulaja.

Aasta üks tippündmus oli juba kolmas õhtu tuntud teemistri Vahur Kellaga. Jälle olid kõik soovijad oodatud. Õhtu andis hulgalt teadmisi teekultuurist ja -tseremooniast. Kõik toimus nagu Hiinas: siseneti sussides või sokkides ja kõigil olid põrandal istumiseks väikesed padjad kaasas. Au sisse oli tõstetud rohelise tee mitmed sordid, näiteks oolong. Need annavad energiat ja elujõudu. Tutvusime erinevate teesortidega, nende välimuse ja lõhnaga ning saime maitsta hiinapäraselt teetassidest hiinapäraselt valmistatud teed.

Päris juuni lõpus saime tõelise elamuse Vargamäe väljadel. Seal etendus Tammisaare „Tõe ja õiguse“ III osa järgi lavastatud „Wargamäe Vabariik“. Kui romaani III osa on teiste osade kõrval seni nagu varju jäänud, siis Elmo Nüganeni lavastus pakkus suure elamuse. Massistseenide mastaapsus ja omapärased pani publiku vaimustama. Tundus, et Vargamäe Väljamägi lausunuks rahuldustundega: „Vargamäe paremad päevad ei ole möödas!“

Sügis tõi raamatukogusse järjekordse huvitava õhtu. Kadri Valner, endine Järva-

kandi tüdruk, tuli jutustama rahvatantsupidudest ja raamatust, mille üks autoreid ta ise on. Kadri on hakkaja noor naine, kes on üles kasvatatud kolm last, tantsinud rahvatantsu ja olnud ka aktiivne raadioajakirjanik. Kõik me imetlesime mahukat raamatut „75 aastat Eesti tantsupidusid“. Kadri jutustus ja emotsionaalsed kommentaarid raamatule olid imetlusväärsed ... ja juttu jätkus kauemaks!

Novembris toimus järjekordne Põhjamaade kirjanike nädal. Seekord tuli juttu Rootsi kirjandusest ja tema silmapaistvast kirjanikust Astrid Lindgrenist. Gitta Vaino tutvustas tema erakordselt huvitavat ja helget elulugu. Loomingust oli pikemalt ette nähtud rääkida jutustusest „Vennad Lõvisüdamed“. Ka katkend ettelugemiseks oli valitud sellest raamatust ja selle esitas meie klubi liige Tiiu Uuk. Leidsime, et Lindgreni raamatutega peakski lastel algama lugemine. Loodame, et algklasside õpetajad mõtleavad selle peale!

Mida teame vene vanausuliste elust? Vähe või peaaegu mitte midagi. Heli Augjärv otsustas meid harida. Ja detsembrikuu algus tõi meid raamatukokku, et kuulata Heli reisijuttu Peipsiäärsete vene vanausuliste elust. Ajakiri „Elukiri“ oli taolise reisi korraldanud, giidiks tuntud reisijuht ja teadjamees Toomas Jüriado. Tutvuti Mustvee, Kolkja, Kallaste ja Alatskivi aladega. Vanausulistel on omad kombed, elustiil ja seljataga kannatuste-

rohke ajalugu. Üllatas nende majade hooldatud ja kaunis välimus. Ka maju ümbritsevad õued-aiad on puhtad ja korras. Vanausulistel on oma folkloor ja oma kodukaunistamisviis. Need piirkonnad kasvatavad suurel hulgal kurke, maasikaid, sibulaid. Erilisel kaunis mulje jäi Peipsi kõrgel kaldal asuvast vanausuliste surmuaiast, mis oli viimise hauaplatsini kenasti hooldatud ja kus kasvas palju lilli. Soovitame kõigil neid piirkondi külastada. Kuid enne peaks tutvuma selle rahvakillu ajaloo, et õigesti mõista ja tunnustada nende kaasaegset elu-olu.

Ja siis saabus uus, 2010. aasta. Nimetaksime seda eriliseks: algas lugemisaasta! Loeme niigi pidevalt. Teletekste, ajalehti, ajakirju, paljud inimesed ka raamatuid. Aga võiks ju alati rohkem. Eriti need, kes ei taha, tuues vabanduseks ajapuudust. See pole päris õige: kes ikka tahab, leiab alati aega. Muutkem oma harjumusi!

Kuna eelmise aasta menuraamatuks oli saanud Sofi Oksanenini romaan „Puhastus“, siis otsustas meie klubi selle põhjal mõtteid vahetada ja oma arvamusi avaldada. Pea kõigil oli midagi öelda, enamuses head ja toetavat. Mõni ka vaikus mõtlikult ja mõni ei öelnud midagi positiivset. Kuid ükskõikseks ei jätnud raamat kedagi. Romaan tunnustati huvitavaks ja lugemiseväärseks. Selle õhtuga avasime meie lugemisaasta Järvakandis.

Veebruari lõpus istusime bussi ja „kihutasime“ Tallin-

na, et vaadata kinos (enamuse makordse!) 3D filmi, vaatata rekordeid löönud „Avatari“. Peaaegu kolm tundi möödus märkamatu. Film oli erakordne kogemus: läbi eriliste prillide jõudis meieni tähtsa sõnumiga film – hoiatav loodust! Film oli vapustav. Niisugust elu elab Neljapäevaklubi, ja tõesti – klubi liikmete mõttes on iga üritusega midagi teada saada, näha, oma silmaga kogeda. Seni, kuni jätkab väsimatult Heli Augjärv, toetavad Taimi ja Rita, ei saa meiega mitte olla kaasteelised!

Heli korraldas meie väikese järeluuringu, et

Gitta Vaino

JÄRVAKANDI AVATUD NOORTEKESKUSE RENOVEERIMINE ...

... on Järvakandi Kaja rubriik, kus sõnas või pildis jälgitakse noortekeskuse taassündi.

Noortekeskuse saal.

Sirje Mett
Noortekeskuse hoone renoveerimine on lõpusirgel, jäänud on veel mõned välitööd ning hooneümbruse korrastamine. Juunis algab uue sisustuse paigaldamine.

Sirje Mett
abivallavanem

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti tuleviku heaks

POLITSEI / SÕNUMID

Järvakandi arvudes (03.03.2010–26.04.2010): kuriteoteateid 3, väärteoteateid 15, s.h LE rikkumisi 11.

Kevadised päikesepaistelistel ilmadega on inimesed talvekorteritest välja toonud jalgrattaid ning mopeede. Paraku hakkavad tänavapildis ratta seljas silma ka väga väikesed lapsed, kellel liikusse veel asja olla ei tohiks. Positiivne on, et lapsed õpivad juba varakult tasakaalutunnetust ning jalgrattasõitu, kuid ohutum oleks neile seda õpetada oma majapidamise territooriumil, mitte tänaval liikusse.

Siinkohal tuletan taas meelde, millised nõuded sätestab liikluseadus jalgratturitele.

Alla 10 aastane liikleja ei oska hinnata liikluses varitsevaid ohte ning on üks suuremaid riskiallikaid sattumaks liikluseõnnetuse ohvriks. Liikluseeskiri § 229 sätestab, et sõiduteel sõitev jalgrattur peab olema vähemalt 10-aastane. Samuti peab liikluseeskirja § 230 kohaselt 10 – 15 aastasel jalgratturil mujal kui õuealal olema kaasas ohutu sõidu võtete tundmist tõendav tunnistus.

Jalgratate seisukorra üle ei saa etteheiteid teha, kuid enne sõidu alustamist tasub üle kontrollida, kas kõik vajalik ikka olemas ja töökorras on. Enamjaolt on ratastel olemas liikluseeskirja § 232 kohaselt nõutavad signaalkell, töökorras pidur, vähemalt ühel rattal mõlemal pool kollane helkur ning ees valge ja taga punane tuli või viimast asendav punane helkur.

Nimetatud nõuded ei ole välja mõeldud kellegi kiusamiseks, vaid ohu minimaliseerimiseks liikluses. Mitmel korral olen pidanud tänaval väikeste jalgratturitega vestlema teemadel, kus tohib sõita ning kus mitte.

Kallid lapsevanemad, kõige hullema ärahoidmiseks jälgige oma lapsi ning vajadusel jagage neile õpetussõnu, kuidas õigesti liigelda!

Jaan Sildoja

Kehtna konstaablisaoskonna piirkonnavanem

Piirkonnavanema telefon 5303 6804, 612 3503; e-post jaan.sildoja@politsei.ee, lühinumber 110; vajadusel võib helistada ka 5332 6900 (Angelyca Vaerand) või 529 6503 (Vladimir Doktorov).

Kulu põletamine on keelatud!

Kuigi tänavune talv oli väga lumerohke, jäid kevadised uputused Järvakandis väiksemaks kui eelnevatel aastatel. Päästjad käisid vaid ühel liigveest põhjustatud väljakutsel – pinnavesi segas kooliõpilaste toitlustamist. Küll aga on probleeme tekitanud kulupõletajad.

Kulu põletamine on Eestis keelatud ja ka karistatav (trahv kuni 18000 krooni, lisaks keskkonnale tekitatud kahju hüvitamine). Ka lõkketegevemisel on omad reeglid, millest tuleb kinni pidada.

Tuld tohib teha vaid tuulevaikse ilmaga, tuule kiirus võib olla kuni 1m/s (suuts tõuseb peaaegu otse taevasse). Tuli peab olema vähemalt 15m kaugusel hoonetest ja vähemalt 30 m kaugusel metsast. Tuld võib teha vaid mittepõleva pinnasel või selleks ettenähtud alusel. Juures peavad olema esmased kustutusvahendid (näiteks paar veeämbrist või kastekannu veega). Tuld ei tohi jätta järelvalveta. Kindlasti peaks jälgima ka seda, et lõkkesuits ei häiriks naabreid.

Kui rikutakse eeltoodud eeskirju või põletatakse kulu, siis tasub helistada telefonile 112 ja sellest teada anda. Eeskirjade järgimist kontrollivad ka keskkonnaameti ja päästeteenistuse inspektorid.

Marko Matson
komandopääl

Meeldetuletus tublidele aiapiidajatele ja kinnistuomanikele

Puude ja põõsaste, mis jäävad kinnistu ja sõidutee vahele, pügamine, võra korrastamine ja okste koristamine on kinnistu omaniku kohustus. Samas tuleb ka jälgida, et kõrge ma sõiduki (näiteks prügiauto) jaoks oleks teedel läbipääs avatud ning lähedal asuvad liiklusemärgid nähtavad (Järvakandi valla heakorra eeskirja kohaselt on kinnistu omanik kohustatud tegema kinnistul ja hooldusalal heakorratoid – hooldusala on kinnistuga või krundiga külgnev maa-ala kuni sõiduteeni. Vallavalitsus võib, võttes arvesse maa-ala asukohta, määrata ka teistsuguse hooldusala. Vaidlused hooldusala suuruse üle lahendab vallavalitsus). Oksad, mida puudelt-põõsastelt pügata, on võimalik tasuta ära anda Energia tn 1a asuvasse jäätmete kokkukandepunkti (avatud: T 14–19, N 8–14, L 11–15).

Vajaliku transpordivahendi puudumisel võib pöörduda Järvakandi Kommunaal OÜ-sse ja leppida transpordi kasutamise tingimustes kokku (tel 529 3354).

Ene Nüganen
majandusnõunik

KULTUURISÜNDMUSI

MAIS JA JUUNIS

5. mail kell 11 – kultuurihalli väikeses saalis LASTEHOOMIK "Koo emaga"
6. mail kell 18.30 – kultuurihalli väikeses saalis KINO/VESTLUSÕHTU: imepärase tervendus protsesside teekonnale viib meid dokumentaalfilm "Elav maatriks" ("The Living Matrix"), sellele järgneb arutelu, mille fookuses on meie enda füüsiline heaolu. Räägime tervisest ja tervendamist ning mida saab iga inimene teha NÜÜD JA PRAEGU. Osalustasu 75.- või 50.-
7. mail – kultuurihallis LASTEAIJA EMADEPÄEVA KONTSERT
13. mail kell 18.30 – kultuurihalli väikeses saalis "SAAME TUTTAVAKS". Kohtumine KRISTIINA EHINI kui ema ja loojaga. Võimalus toetada teejoomist 5 krooniga
16. mail – VALLA PEREPÄEV
22. mail – TAIDLUSHOOAJA LÕPUÜRITUS. Küläs Syrle Eesik ja Karksi-Nuia taidlejad.
20. juunil – kultuurihalli ümbruses SUUR MEELELAHUTUSLIK JAANILAAT.

Kohtumiseni!

18. juunil kell 18
Järvakandi Kultuurihallis
Järvakandi Gümnaasiumi IX klassi lõpuaktus

19. juunil kell 17
Järvakandi Kultuurihallis
Järvakandi Gümnaasiumi XII klassi lõpuaktus

3. juunil kell 18
Järvakandi Kultuurihallis
Järvakandi Gümnaasiumi parimate õpilaste austamisõhtu

20. juunil Järvakandi Kultuurihalli juures

SUVEALGUSE PIDU

- 19 Jaanilaat – päevajutt Raimo Aas
- 12 Kontsertprogramm – peaesineja Sulo
- Lastele kehtivaruusel, batuudid, ponid, mängud Balbitno avilindadele
- 18 Raasimuse ühel vabaõhuetendus "Kalevipoeg"
- Jaanilõkke ja siniman

Kõik on oodatud Järvakandi valla PEREPÄEVALE „JÄRVAKANDI JUURED II“

16. mail kell 12 kultuurihalli juures

- Etendus „Tunded udus“ – Ivar Lett oma lugude ja lauludega
- Väikelaste disko
- Koguperefilm „Aeg on siin“ – film lastest, ajast, Eestimaast
- Erinevad tegevused lastele
- Matk „Järvakandi lood“
- Kontsertprogramm
- Käsitööd
- Näitus „Rahvuslikud nukud“ (autor Juta Blande)
- Väljapanek „Minu juured fotodel“ õpilastelt
- Vahetame, ostame, müüme laste asju
- Ja muudki veel...

RÕÕMSA KOHTUMISENI!

OÜ TooRa annab teada!

Alates maist on ehitusmaterjalide kauplus avatud ka laupäeviti.

Lisaks ehitusmaterjalidele leiad poest:
*labidad-rehad ja muu aiatöödeks vajalik
*koduemeia
*CD- ja DVD toorikuid

Lahtioleku ajad:
E-R 9–18
L 10–15

Kui soovid midagi, mida hetkel sortimendis ei leia, siis küsi – tellime!

TAVAMARKET

Järvakandi teenindusmaja

Pargi 1

Kasutatud riided ja jalatsid

T 10:00 – 17:00
K 10:00 – 15:00
N 10:00 – 15:00
R 10:00 – 15:00
L 10:00 – 15:00
E, P suletud

TAVAMARKET

Järvakandi teenindusmaja

Pargi 1

Autokaubad, lõngad, kasutatud kodutehnika

T 10:00 – 17:00
K 10:00 – 15:00
N 10:00 – 15:00
R 10:00 – 15:00
L 10:00 – 15:00
E, P suletud

RAPLA Täiskasvanute GÜMNAASIUM

Rapla Täiskasvanute Gümnaasium ootab uusi õppureid 2010/2011. õppeaastal
õppima 7. - 12. klassi

Kooliga on võimalik tutvuda
LAHTISTE USTE NÄDALAL
10. - 14. mai 2010. a kell 14.00 - 18.00

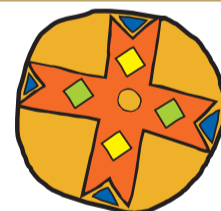
Vastuvõtutingimused koos ajagraafikuga leiata kooli kodulehelt www.raplatg.ee
Täiendav info 489 4197, 485 5376
või koolis, Lasteaia 5, Rapla linn

Õnnitleme!

95 Jelena Djatkina	75 Heli Augjärv Ljudmilla Aleksandrova
91 Richard Pildre	Milvi-Rosina Ehin Miina Pellä
85 Leida Malmre Silva-Marie Tiitus Pjotr Kononov	Vilma-Agaate Saard Aino Jürgens
80 Maie Mägi Eha Pundi Veera Smirnova	70 Vello Jaansalu Salme Juss Arvi Lepp Vladimir Zagnoiko Klara Nuija

Jumalateenistused Järvakandi Pauluse kirikus

- Pühapäeval, 16. mail kell 16 armulauaga jumalateenistus
- 1. nelipühäl, 23. mail kell 16 armulauaga jumalateenistus

VEERE, VEERE, PÄEVAKENE
RAPLAMAA LAULU- JA TANTSUPIDU 2010
29. MAIL RAPLAS TAMMEMÄEL

MITMESUGUST

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 514 5215, 504 5215.

Lõhutud küttepuid. Küsi hinda! Tel 5550 5574, 5559 5537 Holmes&Meyers

Alanud on suurkaevude rajamise tellimuste uus hooaeg!

Balti Puurkaev pakub teile kaevude puurimist, projekterimist, kaevude pesu, pumpade müüki ja paigaldust. Kontakt: 52 17 415 ja 50 42 999; www.baltipuurkaev.ee

Alates aprillist raamatukogu laupäeviti suletud. Vabandame ebameeldivuste pärast.

OSTAME HEA HINNAGA

- kasvava metsa raieõigust,
- kõiki metsamaterjale.

HOLMES&MEYERS
Metsaõhukaitse

Tel. 5559 5537,
info@holmesmeyers.eu

Mare Mustallikas
30.12.1941–
13.03.2010
Elsa Nikolajeva
25.11.1920–
18.04.2010